

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2024 M. BALANDŽIO 3 D. NUTARIMO NR. 233 „DĖL ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ELEKTROS ENERGIJOS GAMYBOS ĮMOKOS IR PARAMOS VIETOS BENDRUOMENĖMS LĖŠŲ ADMINISTRAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ELEKTROS ENERGIJOS GAMYBOS ĮMOKOS ADMINISTRATORIAUS PASKYRIMO“ PAKEITIMO

2025 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Pakeisti Atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmokos mokėjimo tvarkos aprašą, patvirtintą Vyriausybės 2024 m. balandžio 3 d. nutarimu Nr. 233 „Dėl Atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmokos ir vietos bendruomenėms lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmokos administratoriaus paskyrimo“:

1. Pakeisti 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2. Aprašas taikomas elektros energijos gamintojams, kurie pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalį privalo mokėti gamybos įmoką, gamintojams, laimėjusiems konkursus pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 ir 22¹ straipsnių nuostatas, įmokos administratoriui, asmenims, gyvenantiems ne didesniu kaip 5 km atstumu nuo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalyje nurodytų elektrinių (toliau — ~~gyventojai~~ **gyventojas**), bendruomeninėms organizacijoms, vietos bendruomenėms (savivaldybės gyvenamosios vietovės (jos dalies arba kelių gyvenamųjų vietovių), ~~gyventojams~~ **asmenims**, susietiems bendrais gyvenimo kaimynystėje poreikiais ir interesais bei tenkinant šiuos poreikius ir interesus veikiantiems įvairiomis tiesioginio dalyvavimo formomis (susirinkimas, viešas svarstymas, apklausa, veikla per savo atstovus, bendruomeninės organizacijos ir kt.), savivaldybėms, kurios ribojasi su jūrine teritorija ir (ar) kurių pakrantės sausumos juosta yra lygiagrečiai su jūrinės teritorijos dalimi, ir kuriose įrengtos atsinaujinančius energijos išteklius naudojančios elektrinės (toliau – savivaldybės), viešajai įstaigai Lietuvos energetikos agentūrai (toliau – Agentūra), elektros energijos skirstomųjų ir perdavimo tinklų operatoriams (toliau kartu – subjektai)“.

2. Papildyti 4¹ punktu:

„4¹. Įmokos administratorius Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 7 ir 9 dalyse nurodytus atstumus skaičiuoja nuo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalyje nurodytų elektrinių koordinatų, nustatytų valstybinėje koordinatų sistemoje. Tais atvejais, kai Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalyje nurodytos elektrinės neturi koordinatų, skaičiuojama nuo žemės sklypo, kuriame įrengtos ir (ar) pastatytos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalyje nurodytos elektrinės, centro koordinatų, nustatytų valstybinėje koordinatų sistemoje. Įmokos administratoriui minėtas koordinatas pagal įmokos administratoriaus pateiktą prašymą teikia VĮ Registrų centras.“.

3. Pakeisti 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8. Įmokos administratorius paskelbtame kvietime nurodo, kiek gamybos įmokos lėšų, **įskaitant ir praėjusiais kalendoriniais metais nepanaudotas lėšas**, bus skirstoma. ~~Nepanaudotos gamybos įmokos lėšos kalendorinių metų pabaigoje tvarkomos atskirai nuo einamaisiais metais surinktų gamybos~~

~~įmokos lėšų ir, vadovaujantis Aprašo 29 punktu, dėl praėjusiais kalendoriniais metais nepanaudotų gamybos įmokos lėšų Aprašo 6 ir 7 punktuose nustatyta tvarka skelbiamas kvietimas.“.~~

4. Pakeisti 10 punktą iš jį išdėstyti taip:

„10. Elektros energijos perdavimo ir ~~skirstymo~~ **skirstomųjų tinklų** operatoriai iki einamųjų metų sausio 15 dienos į valstybės informacinę sistemą arba, kai nėra techninių galimybių, įmokos administratoriui elektroniniu paštu teikia duomenis apie praėjusiais kalendoriniais metais Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalyje nurodytų elektros energijos gamintojų ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 ir 22¹ straipsniuose nurodytų konkursų laimėtojų pagamintą **ir į elektros tinklus patiektą** elektros energiją.“.

5. Pakeisti 10.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„10.1. juridinio asmens, kuriam nuosavybės teise priklauso elektrinė, pavadinimą, **kodą** arba fizinio asmens, kuriam nuosavybės teise priklauso elektrinė, vardą ir pavardę, **asmens kodą, asmenų kontaktinius duomenis (elektroninio pašto adresą ir telefono numerį)**, elektrinių adresus **ir jų unikalius numerius (jeigu tokie turimi)**, žemės sklypo, kuriame pastatytos elektrinės, **unikalius ir (ar) kadastro numerius (jeigu tokie turimi)**;“.

6. Papildyti 10¹ punktu:

„10¹. Elektros energijos skirstomųjų tinklų operatorius pagal su įmokos administratoriumi sudarytą duomenų teikimo sutartį įmokos administratoriui duomenų teikimo sutartyje nurodytu būdu ir tvarka teikia gyventojų, nurodytų Aprašo 18 punkte, kontaktinius duomenis (elektroninio pašto adresą) (jeigu tokie turimi). Siekiant užtikrinti gaunamų duomenų tikslumą, įmokos administratorius, vadovaudamasis duomenų teikimo sutartimi ir pateikdamas gyventojų sąrašą, kurių kontaktinių duomenų prašoma, privalo nurodyti asmens vardą pavardę, asmens kodą.“.

7. Pakeisti 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14. Įmokos administratorius vieną kartą per metus per valstybės informacinę sistemą Agentūrai teikia **Agentūros patvirtintos formos** pažymą apie patirtas sąnaudas, nurodytas Aprašo 13 punkte. Pažyma teikiama iki einamųjų kalendorinių metų sausio 15 dienos už praėjusius kalendorinius metus. Kartu su pažyma pateikiami dokumentai, kuriais patvirtinama, kad patirtos sąnaudos yra pagrįstos.“.

8. Papildyti 14¹ punktu:

„14¹. Tais atvejais, kai įmokos administratoriaus faktinės administravimo sąnaudos sudaro daugiau kaip 5 procentus nuo praėjusiais kalendoriniais metais surinktų gamybos įmokos lėšų ir dėl to patiriama nuostolių, įmokos administratorius, teikdamas Aprašo 14 punkte nurodytą pažymą, kartu pateikia dokumentus, pagrindžiančius patirtus nuostolius. Įmokos administratorius turi teisę kompensuoti pirmaisiais 3 metais, skaičiuojant nuo 2025 metų, patirtą nuostolį iš einamaisiais kalendoriniais metais surinktų gamybos įmokos lėšų, jeigu Agentūra Aprašo 15 punkte nustatyta tvarka valstybės informacinėje sistemoje patvirtina, kad tai buvo pagrįstos administravimo sąnaudos. Įmokos administratoriaus nuostolių kompensavimas einamaisiais kalendoriniais metais negali viršyti Aprašo 13 punkte nustatyto dydžio. Tais atvejais, kai nuostoliai didesni ir neužtenka Aprašo 13 punkte nurodytų gamybos įmokos lėšų, gavus Agentūros patvirtinimą, įmokos administratorius turi teisę kompensuoti pirmaisiais 3 metais, skaičiuojant nuo 2025 metų, patirtą nuostolį iš kitų ir po jų eisiančių kalendorinių metų, kol bus kompensuoti visi patirti nuostoliai.“.

9. Pakeisti 16 punktą ir jį išdėstyti taip:

„16. Ne vėliau kaip ~~per 30 darbo dienų nuo~~ **iki einamųjų** kalendorinių metų ~~pabaigos~~ **kovo 31 dienos** įmokos administratorius privalo pateikti Agentūrai **jus patvirtintos formos** metinę ataskaitą **už praėjusius kalendorinius metus**, kurioje nurodomas įmokos administratoriaus detalus gamybos įmokos lėšų panaudojimas ir (ar) nepanaudojimas.“.

10. Pakeisti 18 punktą ir jį išdėstyti taip:

„18. Įmokos administratorius savo nustatyta tvarka iki kiekvienų kalendorinių metų sausio 31 dienos sudaro gyventojų ~~sąrašą~~, kuriems bus mokamos gamybos įmokos lėšos, ~~sąrašą~~ ir per 15 darbo dienų šiuos gyventojus, išskyrus Aprašo 20 ir 22 punkte ~~punktuose nustatytą~~ **nustatytus atvejus**, ~~registruotą pašto siuntą arba~~ valstybės informacinėse sistemose gyventojo nurodytu **ir Aprašo 10¹ punkte nustatyta tvarka gautu** elektroniniu paštu **ir įmokos administratoriaus interneto svetainėje bei socialiniuose tinkluose paskelbiant adresus (gatvių pavadinimus ir pastatų numerius), kur gyvenantys asmenys turi teisę gauti gamybos įmokos lėšas**, informuoja, kad jie gyventojai iki einamųjų metų kovo 31 dienos per valstybės informacinę sistemą, o jeigu neturi galimybės naudotis valstybės informacine sistema, įmokos administratoriaus nurodytais kontaktiniais duomenimis turi pateikti banko sąskaitos, į kurią bus pervedamos gamybos įmokos lėšos, numerį. **Tais atvejais, kai valstybės informacinėse sistemose nėra nurodytas gyventojo elektroninio pašto adresas ir gyventojas viešai skelbiamoje informacijoje nurodytu būdu iki einamųjų metų kovo 31 dienos nesikreipė į įmokos administratorių dėl gamybos įmokos lėšų išmokėjimo, jis informuojamas registruotą pašto siuntą ir nustatomas ne trumpesnis kaip 10 darbo dienų terminas reikalingai informacijai pateikti. Keli gyventojai, gyvenantys toje pačioje deklaruotoje gyvenamojoje vietoje ir sudarantys vieną namų ūkį, informuojami vienu pranešimu.“.**

11. Pakeisti 19 punktą ir jį išdėstyti taip:

„19. Įmokos administratorius, prieš sudarydamas Aprašo 18 punkte nurodytą gyventojų sąrašą, **vadovaudamasis Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenimis**, privalo patikrinti, ar asmens deklaruota gyvenamoji vieta **(vertinama pagal gyvenamosios vietos (pastato) adreso tašką)** yra ne didesniu kaip 5 km atstumu nuo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalyje nurodytų elektrinių ir deklaruota kalendoriniais ar ankstesniais metais, **bet ne mažiau kaip 180 dienų**, už kuriuos yra siekiama gauti gamybos įmokos lėšas. **Įmokos administratoriui Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenis pagal įmokos administratoriaus pateiktą prašymą teikia VĮ Registrų centras.“.**

12. Pakeisti 22 punktą ir jį išdėstyti taip:

„22. Įmokos administratorius 15 procentų surinktų gamybos įmokos lėšų paskirsto lygiomis dalimis kiekvienam gyventojui, ~~pateikusiam Aprašo 18 punkte nurodytą informaciją ir pasirašiusiam finansinės paramos sutartį, ir iki einamųjų metų gegužės 31 dienos su gyventojais, pateikusiais Aprašo 18 punkte nurodytą informaciją, pasirašo finansinės paramos sutartį ir gamybos įmokos lėšas išmoka tiesiogiai į gyventojo nurodytą banko sąskaitą. Gyventojams informacinis pranešimas, nurodytas Aprašo 18 punkte, siunčiamas minėtame punkte nustatyta tvarka ir gamybos įmokos lėšos išmokamos, kai kiekvienam gyventojui gamybos įmokos lėšų sukaupta suma yra ne mažesnė kaip 10 eurų, išskyrus atvejus, kai gyventojas savarankiškai sužino apie gamybos įmokos lėšas ir išreiškia norą, kad jam būtų išmokėtos gamybos įmokos lėšos. Gyventojų, kurie nepateikė Aprašo 18 punkte nurodytos informacijos, gamybos įmokos lėšos nekaupiamos ir yra paskirstomos lygiomis dalimis gyventojams, pateikusiems Aprašo 18 punkte nurodytą informaciją priskiriamos prie bendruomeninėms organizacijoms, vykdančioms projektus toje savivaldybėje, kurioje veikia Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalyje nurodytos elektrinės, skirtų gamybos įmokos lėšų.“.~~

13. Papildyti 24.1.3 papunkčiu:

„**24.1.3. projektas bus vykdomas vienos bendruomeninės organizacijos ar kartu su savivaldybės įmonėmis ir (ar) jos įstaigomis.“.**

14. Pakeisti 28.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„28.1. įsipareigojimas, kad įmokos administratorius gamybos įmokos lėšomis padengs bendruomeninės organizacijos projekto parengimo ir patvirtinimo išlaidas, **išskyrus atvejus, kai bendruomeninė organizacija projektą vykdo kartu su savivaldybės įmonėmis ir (ar) jos įstaigomis;“.**

15. Pakeisti 28.5 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„28.5. kokia konkreti lėšų suma bus skiriama projektui ir kokiais terminais išmokama, **nurodant, kad visi mokėjimai bus avansiniai**;“.

16. Papildyti 28.5¹ papunkčiu:

„**28.5¹. kokia konkreti lėšų suma bus skiriama projektui iš savivaldybės institucijų, su kuriomis vykdomas projektas (nurodoma tais atvejais, kai savivaldybės institucijos dalyvauja įgyvendinant projektą su savo turimais finansiniais ištekliais), valdomų lėšų. Jeigu neprisidedama finansiniais ištekliais, nurodomi veiksmai, kuriais savivaldybės institucijos prisidės prie projekto įgyvendinimo**;“.

17. Pakeisti 29 punktą ir jį išdėstyti taip:

„~~29. Įmokos administratorius surinktas gamybos įmokos lėšas per valstybės informacinę sistemą prioriteto tvarka individualiu teisės aktu paskiria ir išmoka toms bendruomeninėms organizacijoms, kurios veiklą vykdo toje pačioje teritorijoje, kurioje Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13⁺ straipsnio 9 dalies 1 punkte nustatytu atstumu pastatytos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13⁺ straipsnio 1 dalyje nurodytos elektrinės. Bendruomeninėms organizacijoms, ketinančioms vykdyti ar jau vykdančioms projektus 15 km atstumu aplink Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13⁺ straipsnio 1 dalyje nurodytas elektrines, Aprašo 7 punkte nurodytas kvietimas dėl gamybos įmokos lėšų išmokėjimo skelbiamas, kai gamybos įmokos lėšų sukaupta suma yra ne mažesnė kaip 500 eurų. Praėjusiais kalendoriniais metais nepanaudotos gamybos įmokos lėšos išmokamos ir bendruomeninėms organizacijoms, vykdančioms veiklą kitoje teritorijoje, kurioje Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13⁺ straipsnio 9 dalies 1 punkte nustatytu atstumu pastatytos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13⁺ straipsnio 1 dalyje nurodytos elektrinės skirstomos kartu su kitais kalendoriniais metais surinktomis gamybos įmokos lėšomis.~~“.

18. Pakeisti 33 punktą ir jį išdėstyti taip:

„33. Ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo kalendorinių metų pabaigos bendruomeninės organizacijos privalo per valstybės informacinę sistemą įmokos administratoriui teikti metines ataskaitas **kartu su dokumentais, patvirtinančiais teikiamos ataskaitos informaciją**, kuriose nurodomas bendruomeninės organizacijos detalus gamybos įmokos lėšų panaudojimas ir (ar) nepanaudojimas, įgyvendinti projektai, pradėti įgyvendinti projektai, jų statusas ir jiems skirtos lėšos.“.

19. Pakeisti 44 punktą ir jį išdėstyti taip:

„44. Agentūra planinių patikrinimų metu valstybės informacinėje sistemoje atlieka gamybos įmokos lėšų administravimo ir paskirstymo bendruomeninėms organizacijoms **ir gyventojams** kontrolę. Agentūra, atlikusi ~~kontrolę~~ **planinius patikrinimus**, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo planinio patikrinimo dienos pateikia kontrolės išvadą įmokos administratoriui. **Agentūra, tikrindama, kaip yra naudojamos ir skirstomos gamybos įmokos lėšos bendruomeninėms organizacijoms, turi teisę atsitiktine tvarka pasirinkti vieną ar daugiau bendruomeninių organizacijų, kurioms įmokos administratorius skirstė lėšas, ir patikrinti, ar įmokos administratorius užtikrino tinkamą gamybos įmokos lėšų naudojimą.**“.

20. Pakeisti 45 punktą ir jį išdėstyti taip:

„45. Bendruomeninės organizacijos, siekdamos skaidrumo elektros energetikos sektoriuje ir didesnės konkurencijos plėtojant projektus bei užtikrinant vietos gyventojų interesus, per valstybės informacinę sistemą teikia įmokos administratoriui informaciją apie praėjusiais kalendoriniais metais gautas, panaudotas ir (ar) nepanaudotas gamybos įmokos lėšas, įgyvendintus bendruomeninių organizacijų projektus bei pasiektus rezultatus, pradėtus įgyvendinti projektus, jų statusą ir jiems skirtas lėšas, o įmokos administratorius savo interneto svetainėje skelbia šią informaciją **ir nurodo sėkmingai įgyvendintus projektus**. Įmokos administratorius turi teisę prašyti, kad bendruomeninė organizacija pateiktų informaciją apie įgyvendintus projektus. Įmokos administratorius savo interneto svetainėje taip

pat skelbia informaciją apie praėjusiais kalendoriniais metais surinktas ir nepanaudotas gamybos įmokos lėšas.“.

21. Papildyti 48¹ punktu:

„48¹. Siekdamas užtikrinti gamybos įmokos lėšų administravimą mažiausiomis sąnaudomis, įmokos administratorius, vadovaudamasis Reglamento (ES) 2016/679 23 straipsnio 1 dalies e punktu, ir turėdamas teisę gauti Aprašo 18 punkte nurodytus gyventojų elektroninio pašto adresus, su duomenų tvarkytojais sudaro duomenų teikimo sutartis.“.

22. Pakeisti 49 punktą ir jį išdėstyti taip:

„49. Įmokos administratorius, nustatęs, kad Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalyje nurodytas elektros energijos gamintojas nesumokėjo gamybos įmokos, raštu informuoja Valstybinę energetikos reguliavimo tarybą apie leidimu reguliuojamos veiklos sąlygų ir **(ar)** reikalavimų laikymosi pažeidimus. Paramos mokėjimo reikalavimo vykdymo patikra nustatyta Reikalavimų apraše.“.

23. Pakeisti Atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įmokos ir vietos bendruomenėms lėšų administravimo tvarkos aprašo 3 priedą ir jį išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras